

Prognoza gospodarcza z jesieni 2020 r.: Przerwany proces odzyskiwania równowagi – ponowne nasilenie pandemii zwiększa niepewność

Bruksela, 5 listopada 2020 r.

Pandemia COVID-19 oznacza poważny wstrząs dla gospodarki światowej i unijnej, a jej skutki społeczne i ekonomiczne są bardzo dotkliwe. W pierwszej połowie roku działalność gospodarcza w Europie narażona była na poważny wstrząs; w trzecim kwartale nastąpiło pewne odbicie, wraz ze stopniowym znoszeniem środków ograniczających. Jednak ponowne nasilenie pandemii w ostatnich tygodniach powoduje zakłócenia, ponieważ władze poszczególnych krajów wprowadzają nowe środki w zakresie zdrowia publicznego celem ograniczenia rozprzestrzeniania się wirusa. Sytuacja epidemiologiczna oznacza, że przewidywania dotyczące wzrostu w okresie objętym prognozą są obciążone niezwykle wysokim stopniem niepewności i narażone na ryzyko.

Przerwane i niepełne ożywienie gospodarcze

Według prognozy gospodarczej z jesieni 2020 r. gospodarka strefy euro skurczy się o 7,8 proc. w 2020 r., a następnie wzrośnie o 4,2 proc. w 2021 r. i o 3 proc. w 2022 r. W prognozie przewidziano, że gospodarka UE skurczy się o 7,4 proc. w 2020 r., a następnie wzrośnie o 4,1 proc. w 2021 r. i o 3 proc. w 2022 r. W porównaniu z [prognozą gospodarczą z lata 2020 r.](#) przewidywany wzrost gospodarczy zarówno dla strefy euro jak i UE jest nieco wyższy na 2020 r. i niższy na 2021 r. Oznacza to, że zgodnie z oczekiwaniami w 2022 r. produkcja nie osiągnie poziomu sprzed pandemii – ani w strefie euro ani w UE.

Skutki gospodarcze pandemii w UE znacznie się od siebie różniły, to samo dotyczy perspektyw ożywienia gospodarczego. Są one uzależnione od rozprzestrzeniania się wirusa, od poziomu surowości wprowadzonych środków w zakresie zdrowia publicznego, ograniczających jego rozprzestrzenianie się, struktury sektorowej gospodarek krajowych oraz skuteczności krajowych działań politycznych.

Ograniczony wzrost bezrobocia w porównaniu ze spadkiem działalności gospodarczej

Utrata miejsc pracy i wzrost bezrobocia poważnie ograniczają źródła utrzymania wielu Europejczyków. Do złagodzenia wpływu pandemii na rynki pracy przyczyniły się środki z zakresu polityki podejmowane przez państwa członkowskie w połączeniu z inicjatywami na szczeblu UE. Bezprecedensowy zakres wprowadzonych środków, w szczególności systemy pracy w zmniejszonym wymiarze czasu, pozwoliły utrzymać ograniczony wzrost stopy bezrobocia w porównaniu ze spadkiem działalności gospodarczej. W 2021 r. bezrobocie będzie nadal rosło, ze względu na stopniowe wycofywanie przez państwa członkowskie środków wsparcia w sytuacjach nadzwyczajnych i wejście na rynek pracy nowych roczników. Powinno ono jednak ulec zmniejszeniu w 2022 r., wraz z dalszym ożywieniem gospodarczym.

W prognozie przewiduje się, że stopa bezrobocia w strefie euro wzrośnie z 7,5 proc. w 2019 r. do 8,3 proc. w 2020 r. i 9,4 proc. w 2021 r., a następnie spadnie do 8,9 proc. w 2022 r. Przewiduje się, że stopa bezrobocia w UE wzrośnie z 6,7 proc. w 2019 r. do 7,7 proc. w 2020 r. i 8,6 proc. w 2021 r., a następnie spadnie do 8,0 proc. w 2022 r.

Przewidywany wzrost deficytu i długu publicznego

Oczekuje się, że w tym roku wzrost deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych będzie znaczący w całej UE w związku ze wzrostem wydatków socjalnych i spadkiem dochodów podatkowych. Oba te czynniki są efektem wyjątkowych działań politycznych mających na celu wspieranie gospodarki, jak i zastosowania automatycznych stabilizatorów.

Prognoza przewiduje, że łączny deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych w strefie euro wzrośnie z 0,6 proc. PKB w 2019 r. do około 8,8 proc. w 2020 r., a następnie spadnie do 6,4 proc. w 2021 r. i 4,7 proc. w 2022 r. Jest to odzwierciedleniem spodziewanego stopniowego wycofywania środków wsparcia w sytuacjach nadzwyczajnych w 2021 r. w miarę poprawy sytuacji gospodarczej.

W związku ze wzrostem deficytu prognoza przewiduje, że relacja długu do PKB w strefie euro wzrośnie z 85,9 proc. PKB w 2019 r. do 101,7 proc. w 2020 r., 102,3 proc. w 2021 r. i 102,6 proc. w 2022 r.

Inflacja pozostaje stłumiona

Gwałtowny spadek cen energii przełożył się w sierpniu i wrześniu na ujemne wartości inflacji ogólnej. W okresie letnim znacznie spadła inflacja bazowa, obejmująca wszystkie pozycje z wyjątkiem energii i żywności nieprzetworzonej, co spowodowane było niższym popytem na usługi, zwłaszcza na usługi związane z turystyką i towary przemysłowe. Słaby popyt, zastój na rynku pracy i silny kurs wymiany euro będą wywierać presję na spadek cen.

Przewiduje się, że inflacja w strefie euro, mierzona zharmonizowanym wskaźnikiem cen konsumpcyjnych (HICP), wyniesie średnio 0,3 proc. w 2020 r., a następnie wzrośnie do 1,1 proc. w 2021 r. i 1,3 proc. w 2022 r. w miarę stabilizowania się cen ropy naftowej. Przewidywania dla UE kształtują się na poziomie 0,7 proc. w 2020 r., 1,3 proc. w 2021 r. i 1,5 proc. w 2022 r.

Członkowie Kolegium powiedzieli:

Valdis **Dombrovskis**, wiceprzewodniczący wykonawczy do spraw gospodarki służącej ludziom, powiedział: *Prognoza pojawia się w momencie, w którym druga fala pandemii sieje niepewność i gasi nasze nadzieje na szybkie odbicie się gospodarki. Przed 2022 r. produkcja gospodarcza UE nie powróci do poziomu sprzed pandemii. Jednak przechodząc przez fazę turbulencji, wykazaliśmy się determinacją i solidarnością. Uzgodniliśmy bezprecedensowe środki stanowiące pomoc dla ludzi i dla przedsiębiorstw. Wspólnie obierzemy właściwą drogę prowadzącą ku odnowie gospodarczej, korzystając z wszystkich narzędzi, jakie są do naszej dyspozycji. Uzgodniliśmy przełomowy pakiet naprawczy – NextGenerationEU, którego centralnym elementem jest Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności. Pakiet ten będzie źródłem obszernego wsparcia dla najpoważniej dotkniętych regionów i sektorów. Wzywam teraz Parlament Europejski i Radę do szybkiego zakończenia negocjacji, aby już w 2021 r. do dyspozycji były środki, które pozwolą na inwestycje, reformy i wspólną odnowę.*

Paolo **Gentiloni**, komisarz do spraw gospodarki, powiedział: *Po najgłębszej recesji w historii UE w pierwszej połowie roku, a następnie bardzo silnym odbiciu w okresie letnim, kolejna fala pandemii COVID-19 przerwała proces odnowy gospodarczej w Europie. Wzrost gospodarczy powróci w 2021 r., ale powrót do poziomu sprzed pandemii zajmie gospodarce europejskiej dwa lata. W obecnej, bardzo niepewnej sytuacji za wsparcie posłużyć musi krajowa polityka gospodarcza i fiskalna. W tym roku musimy sfinalizować NextGenerationEU, aby móc uruchomić ten instrument w pierwszej połowie 2021 r.*

Wysoki stopień niepewności oraz ryzyko pogorszenia perspektyw

Nadal wyjątkowo duża jest niepewność i ryzyka związane z prognozą gospodarczą z jesieni 2020 r. Główne ryzyko dotyczy nasilenia pandemii, co z kolei wymagałoby bardziej rygorystycznych środków w zakresie zdrowia publicznego i w poważniejszy i bardziej długotrwały sposób odbiłoby się na gospodarce. W związku z tym powstały dwie analizy scenariuszy dla dwóch alternatywnych ścieżek rozwoju pandemii: bardziej łagodnej i ostrzejszej, a tym samym – dwa scenariusze oddziaływania na gospodarkę. Istnieje również ryzyko, że ślady pozostawione w gospodarce przez pandemię, takie jak bankructwa, długotrwałe bezrobocie i przerwy w dostawach, mogą być głębsze i bardziej dalekosiężne. Gospodarka europejska ucierpiałaby również, gdyby gospodarka światowa i handel światowy uległy poprawnie w stopniu mniejszym niż przewiduje to prognoza, lub gdyby wzrosły napięcia handlowe. Kolejnym ryzykiem jest ryzyko wystąpienia napięć na rynkach finansowych.

Z drugiej strony NextGenerationEU, unijny program naprawy gospodarczej, obejmujący Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, z dużym prawdopodobieństwem zapewni bodziec dla gospodarki UE – silniejszy niż przewidywano. Wynika to z faktu, że prognoza mogłaby jedynie częściowo uwzględnić prawdopodobne korzyści płynące z tych inicjatyw, ponieważ dostępne na tym etapie informacje na temat planów krajowych są nadal ograniczone. Umowa handlowa między UE a Zjednoczonym Królestwem może również wywrzeć pozytywny wpływ na gospodarkę UE począwszy od 2021 r. w porównaniu z prognozowanym poziomem odniesienia dla handlu między Zjednoczonym Królestwem a UE opartym na zasadach największego uprzywilejowania WTO.

Kontekst

Prognozę przygotowano w kontekście dużej niepewności, a państwa członkowskie ponownie rozpoczęły w drugiej połowie października 2020 r. wprowadzanie poważnych środków w zakresie zdrowia publicznego w celu ograniczenia rozprzestrzeniania się wirusa.

Prognoza gospodarcza opiera się na zwyczajowo przyjętym szeregu technicznych założeń dotyczących kursów walutowych, stóp procentowych oraz cen towarów według stanu na 22 października 2020 r. W odniesieniu do wszelkich innych danych źródłowych, w tym informacji na temat polityki publicznej, w prognozie uwzględniono informacje dostępne za okres do dnia 22 października włącznie. W prognozie zakłada się kontynuację dotychczasowej polityki, z wyjątkiem sytuacji, w których zmiany

strategii zostały zapowiedziane w wiarygodny sposób i odpowiednio szczegółowo opisane.

Prognoza opiera się na dwóch ważnych założeniach technicznych. Po pierwsze, zakłada się, że środki w zakresie zdrowia publicznego będą w pewnym stopniu obowiązywać przez cały okres objęty prognozą. Jednak po ich znacznym zaostrzeniu w czwartym kwartale 2020 r. oczekuje się, że w 2021 r. będą one stopniowo łagodzone. Zakłada się również, że skutki gospodarcze danego poziomu ograniczeń będą ulegać ograniczeniu, wraz z dostosowywaniem systemu opieki zdrowotnej i podmiotów gospodarczych do środowiska związanego z koronawirusem. Po drugie, biorąc pod uwagę, że nadal niejasne są przyszłe stosunki między UE a Zjednoczonym Królestwem, prognozy na lata 2021 i 2022 opierają się na założeniu technicznym, że począwszy od 1 stycznia 2021 r. UE i Zjednoczone Królestwo będą prowadzić wymianę handlową zgodnie z zasadami WTO dotyczącymi klauzuli najwyższego uprzywilejowania (KNU) Założenie to przyjęto wyłącznie na potrzeby prognozy; nie odzwierciedla ono oczekiwań ani przewidywań odnośnie do wyniku negocjacji między UE a Wielką Brytanią w sprawie ich przyszłych stosunków.

Kolejna prognoza Komisji Europejskiej będzie aktualizacją prognoz dotyczących PKB i inflacji zawartych w prognozie gospodarczej z zimy 2021 r. Zgodnie z oczekiwaniami przedstawiona zostanie w lutym 2021 r.

Więcej informacji

Pełny tekst dokumentu: [Prognoza gospodarcza z jesieni 2020 r.](#)

Wiceprzewodniczący Valdis Dombrovskis na Twitterze: [@VDombrovskis](#)

Komisarz Paolo Gentiloni na Twitterze: [@PaoloGentiloni](#)

DG ECFIN na Twitterze: [@ecfin](#)

IP/20/2021

Kontakty z mediami:

[Marta WIECZOREK](#) (+32 2 295 81 97)

[Enda MCNAMARA](#) (+32 2 296 49 76)

Zapytania od obywateli: Serwis [Europe Direct](#) – tel. [[00 800 67 89 10 11](#)] lub [e-mail](#)

Related documents

[Tables - Autumn Forecast - EN.pdf](#)